

TUTKIMUSRAPORTTI

Virolahti

Suuri Rantatie Uistesuo

Mestarmäentien Uistesuon ylittävän osan koekaivaus

13.-15.10.2014

AKDG3880:27

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

ESA MIKKOLA

Tiivistelmä

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut tutki Suuren Rantatien rakennetta Virolahden Vaalimaan Uistesuon ylittävällä osalla 13.-15.10.2014. Suuri Rantatie on rakennettu keskiajalla yhdistämään Turku ja Viipuria. Tielinja kulkee läpi eteläisen rannikkoseudun ja se on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Uistesuolla toteutetut tutkimukset liittyvät valtatie 7 (E18) rakentamiseen Haminan ja Vaalimaan välillä. Niiden tarkoituksena oli selvittää, onko Uistesuon muodostamassa kosteikossa säilyneenä Suureen Rantatiehen liittyviä kerrostumia tai rakenteita. Tutkimukset toteutettiin avaamalla kaivinkoneella kaksi koeojaa vanhalle tielinjalle eli nykyiselle Mestarmäentielle. Koeojista löydettiin puunrunkojen, hirsien ja lankkujen muodostamia rakenteita. Puita alkoi tulla esille metrin syvyydeltä nykyisestä tienpinnasta mitattuna eli heti ympäröivän suon pinnan tasolta. Puukerros dokumentoitiin seitsemän, joista vasta kaksi pohjimmaista muodostivat yhtenäisen rakenteen. Alin dokumentoitu puukerros, jossa on selvästi työstettyjä hirsiiä ja lankkuja, sijoittuu noin 1,6–1,8 metrin syvyydelle tien nykyisestä pinnasta ja noin metrin syvyydelle Uistesuon pinnan tasosta. Rakennetta ei purettu tämän tutkimuksen yhteydessä, joten sen alla saattaa olla vielä lisää rakenteita. Puurakenteita havaittiin myös koeojasta, joka avattiin Mestarmäentien eteläpenkkaan Uistesuon itäreunalla. Näin ollen rakenteita on arviolta noin 40 metrin matkalla.

Sisällysluettelo

Arkisto ja rekisteritiedot	4
1. Johdanto	5
2. Tutkimusalueen kuvaus ja sijainti.....	6
3. Tutkimusten käytännön toteutus	9
4. Koeoja 1	9
5. Koeoja 2	14
6. Tutkimusten tulokset.....	15
7. Suureen Rantatiehen liittyvää kirjallisuutta	16
8. Kuvaluettelo.....	17
9. Karttaluettelo ja kartat	20

Arkisto ja rekisteritiedot

Kunta: Virolahti
 Kohteen nimi: Suuri Rantatie Uistesuo
 Muinaisjäännösrek.nro
 Laji: Kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: Kulkuväylät
 Tarkenne: Tienpohjat/puurakenteet
 Ajoitus: Historiallinen, vanhimmat osat mahdollisesti keskiaikaisia
 Kohteen arvioitu keskipiste: (ETRS-TMFIN35):
 P: 6718876
 I: 545152
 Z: 20-21 m mpy
 Kohteen arvioitu laajuus: noin 10 x 40 metriä nykyisen Mestarmäentien linjan alla sekä hieman sen eteläpuolella Uistesuon kosteikkoalueen ylittävällä kohdalla
 TM35-lehtijako: L5213G
 Yleislehtijako itäosa: 3044 02 Vaalimaa

Tutkimusluvan numero: MV/109/05.04.01.02/2014
 Tutkimuslaji: koekaivaus (esitutkimukset)
 Kaivausjohtaja: FM Esa Mikkola
 Apulaistutkija: FM Tuija Väisänen
 Kaivaja: Petri Suomala
 Tutkimuslaitos: Museovirasto/Arkeologiset kenttäpalvelut
 Kenttätöaika: 13.-15.10.2014
 Tutkimusten tilaaja: Kaakkois-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Löydöt: Tutkimuksissa ei löydetty Kansallismuseon kokoelmiin talletettavia löytöjä
 Tutkimusten digitaalinen kuva-aineisto WebMusketissa:
 AKDG3880:1-47

Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka:
 Museoviraston arkeologinen keskusarkisto, Helsinki

Tutkimuskertomuksen kopiot:
 Kaakkois-Suomen Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus/Juha Laamanen
 Liikennevirasto/Lars Westermark
 Kymenlaakson museo

1. Johdanto

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut tutki Suuren Rantatien rakennetta Virolahden Vaalimaan Uistesuon kohdalla 13.–15.10.2014 Kaakkois-Suomen Elinkeino, Liikenne ja Ympäristökeskuksen tilauksesta. Uistesuolla toteutetut tutkimukset liittyvät valtatie 7 (E18) rakentamiseen moottoritieksi Haminan ja Vaalimaan välillä. Museovirasto oli lausunnossaan 15.8.2014 (MV/48/05.02.01/2014) edellyttänyt Uistesuon kohdan arkeologisia tutkimuksia sen selvittämiseksi, onko Uistesuon muodostamassa kosteikossa säilynyt Suureen Rantatiehen liittyviä kerrostumia tai rakenteita. Tielinjoja on mahdollisesti vahvistettu kivi- ja puurakentein kosteikkojen kohdilta. Soiden ja muiden vesiperäisten ympäristöjen hapettomissa ja kosteissa kerroksissa orgaaniset materiaalit voivat säilyä pitkiäkin aikoja toisin kuin muualla Suomen melko happamassa maaperässä.

Suuri Rantatie on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Suuri Rantatie alkoi muotoutua Turun ja Viipurin linnojen väliseksi yhdysreitiksi 1300-luvun alkupuoliskolla (Suhonen 2009). Suuren Rantatien tarkka linjaus voidaan määrittää vasta ensimmäisten karttojen ajalta eli 1600- ja 1700-luvuilta. Rantatien linjaus on luultavasti ehtinyt muuttua aikaisempien vuosisatojen kuluessa. Suuri Rantatie kuuluu kokonaisuutena Valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY1993). Osa Suuren Rantatien linjasta on yhä käytössä, vaikka valtaosa hyvin säilyneistä Rantatien osuksista jäi syrjään liikenteeltä 1920–1930-lukujen tienparannuksissa. Osia Suuresta Rantatiestä on tuhoutunut mm. uusien teiden ja taajamien rakentamisessa. Virolahden Vaalimaalla Suuren Rantatien linja on kulkenut nykyisin sorapäällysteiden ja melko huonokuntoisen Mestarmäentien kohdalla. Mestarmäentie ylittää Uistesuon nykyisen valtatie 7 pohjoispuolella noin 2,7 km Vaalimaan rajanylityspaikasta suoraan länteen.

Nyt toteutetuista tutkimuksista vastasi FM Esa Mikkola. FM Tuija Väisänen toimi apulaistutkijana. Hän vastasi kaikesta mittausdokumentoinnista. Kaivajana toimi Petri Suomala. Tutkimukset toteutettiin avaamalla kaivinkoneella Mestarmäentien poikki kulkeva koeoja sekä pienempi koeuoppa tien eteläreunaan lähelle suon itälaitaa. Molemmista koeojista löydettiin osittain hyvin säilyneitä puunrunkojen, hirsien ja lankkujen muodostamia rakenteita. Koeojasta 1 puita tuli esille noin metrin syvyydeltä tien nykyisestä pinnasta. Puukerroksia dokumentoitiin seitsemän, joista vasta kaksi pohjimmaista muodosti yhtenäisen rakenteen. Alin dokumentoitu puukerros, jossa on selvästi muotoiltuja hirsiiä ja lankkuja, sijoittuu 1,6-1,8 metrin syvyydelle tien nykyisestä pinnasta ja noin metrin syvyydelle Uistesuon pinnan tasosta. Museoviraston Kulttuuriympäristön suojelu -osaston hyväksymän tutkimussuunnitelman mukaisesti alinta löydettyä rakennetta ei purettu koekaivauksen yhteydessä, joten sen alla saattaa olla vielä lisää rakenteita. Puurakenteita havaittiin myös koeojasta 2, joka avattiin vajaa parinkymmentä metriä koeojasta 1 itään Mestarmäentien eteläreunalla. Näin ollen koko Uistesuon alueella on säilyneenä vanhaan, mahdollisesti keskiaikaiseen tielinjaan liittyviä puurakenteita. Löytö on hyvin merkittävä Suomen arkeologisessa tutkimushistoriassa.

Helsingissä 31.10.2014

Esa Mikkola

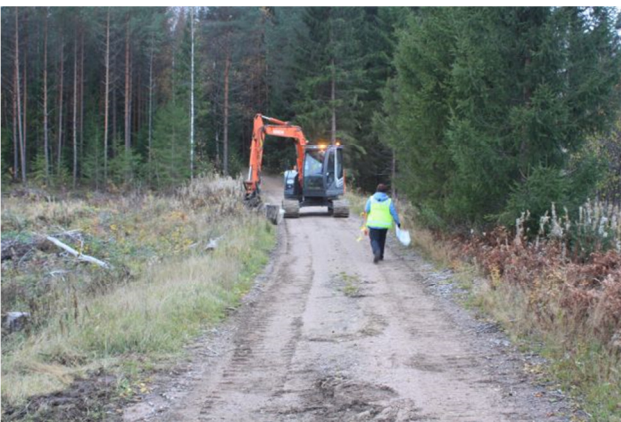
2. Tutkimusalueen kuvaus ja sijainti

Tutkimusalue sijaitsee Virolahden kunnassa Vaalimaan rajanylityspaikasta 2,7 km suoraan länteen kohdassa, jossa Mestarmäentie ylittää Uistesuon. Koeajat avattiin tielinjalle, joka tutkimusalueen osalta kulkee kiinteistön 935-429-5-52 Kallio (om. Seppo Peltola) alueella. Uistesuo on noin 800 metriä pitkä ja 70–250 metriä leveä, ojitettu kosteikkoalue kahden moreenimäen välissä Mestarmäen kylän itäpuolella. Kosteikko sijoittuu Vaalimaantien (vt 7) ja Lappeenrannantien (mt 387) risteyksen luoteispuolelle. Nyt tutkitulta kohdalta on linnunteitse matkaa Vaalimaantielle 600 metriä ja Lappeenrannantielle 350 metriä. Uusi moottoritie tulee kulkemaan Uistesuon yli pohjoisesta etelään, joten nyt tutkittu alue jää suoraan moottoritielinjan alle (paaluväli 45175-45195).

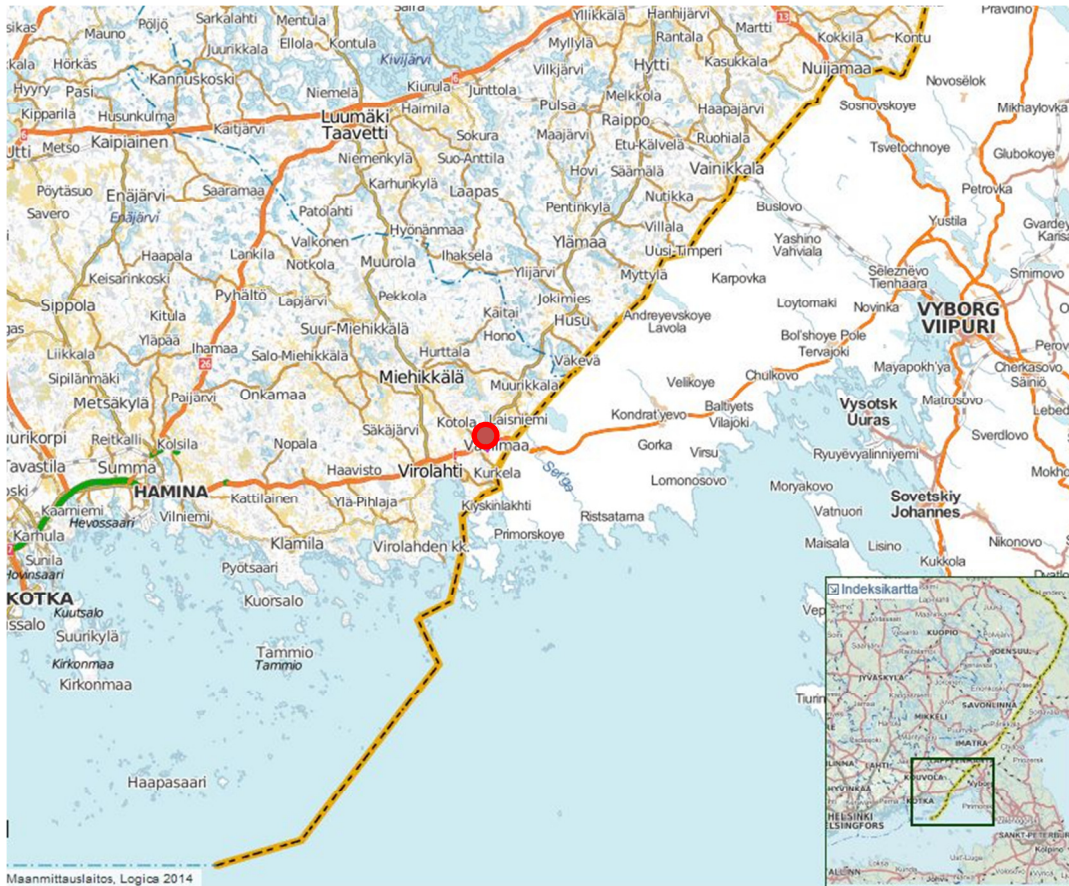
Vasemmalla AKDG3880:2 Näkymä Mestarmäentieltä Uistesuolle pohjoiseen. Oikealla AKDG3880:3 Näkymä Mestarmäentieltä Uistesuolle etelään. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

Uistesuolla kasvanut puusto on korjattu joitakin vuosia sitten, joten maisema on avoin. Mestarmäentie ylittää Uistesuon sen kapeimmalta kohdalta. Tien nykyinen pinnantasoo on noin metrin suon pintaa korkeammalla eli noin 21,5 -22 m mpy korkeustasolla. Mestarmäentien eteläreunalle on paikoin läjitetty rakennusjätettä ja kiviä. Lisäksi Mestarmäentien pohjoisreunassa kulkee ainakin kaksi datakaapelia noin 35–40 cm:n syvyydessä.

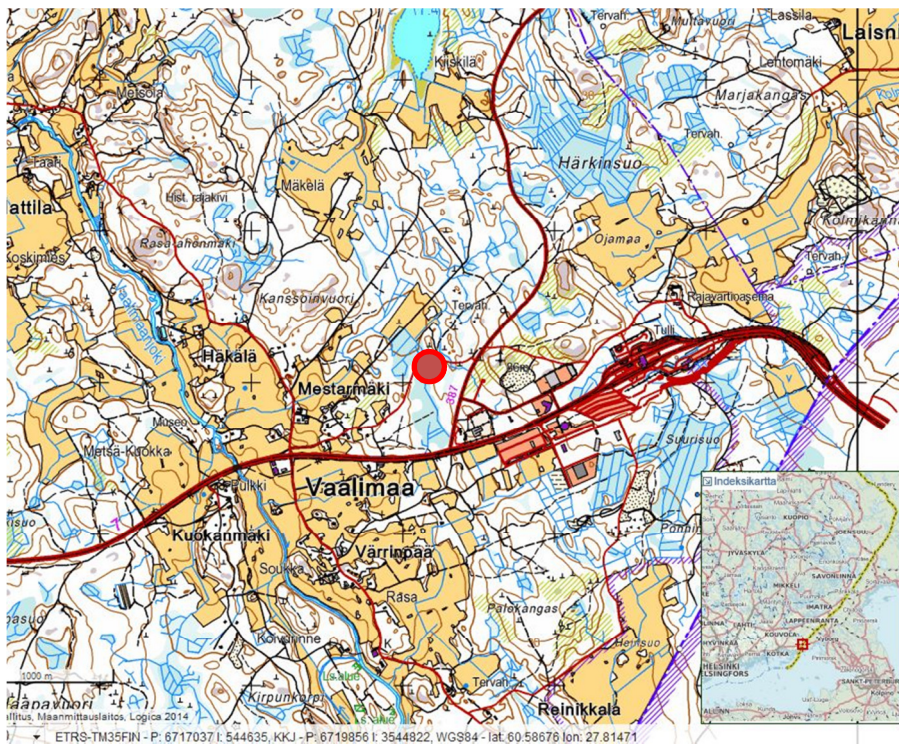

Vasemmalla AKDG3880:1 . Suuren Rantatien linjaa Uistesuon kohdalla idästä kuvattuna. Kuvassa kaivinkone ja Tuija Väisänen. Oikealla AKDG3880:4 Mestarmäentien eli Suuren Rantatien linjaa kohti itää. Tutkimusalue kuvan etualalla. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

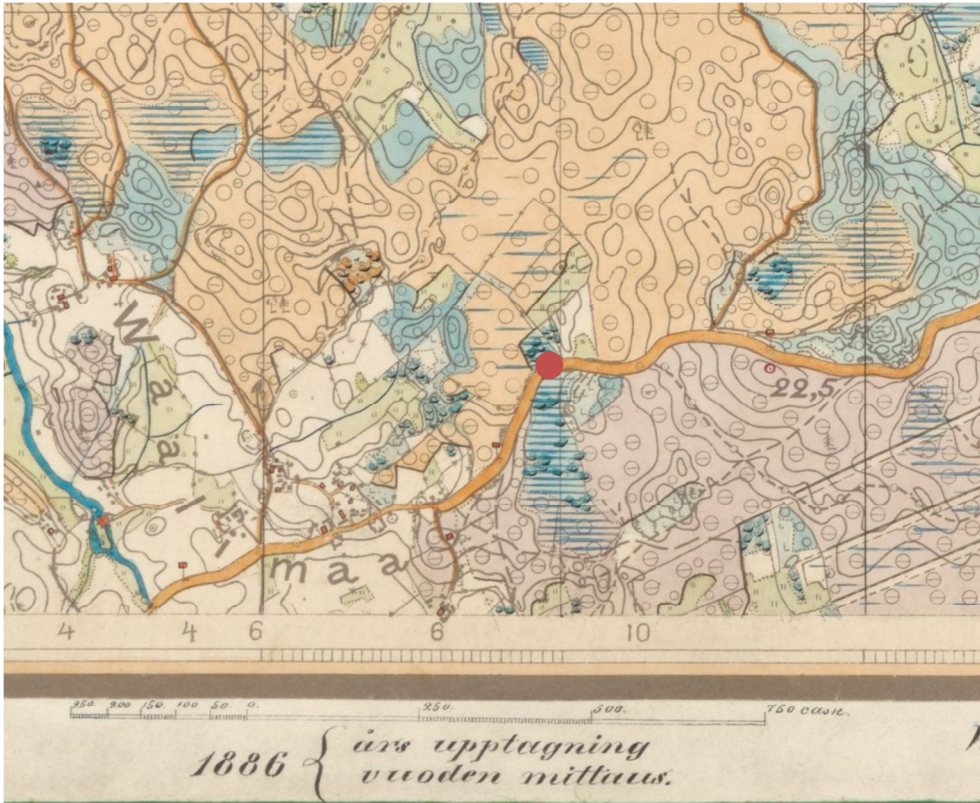
Tutkimusalueen sijaintikartat

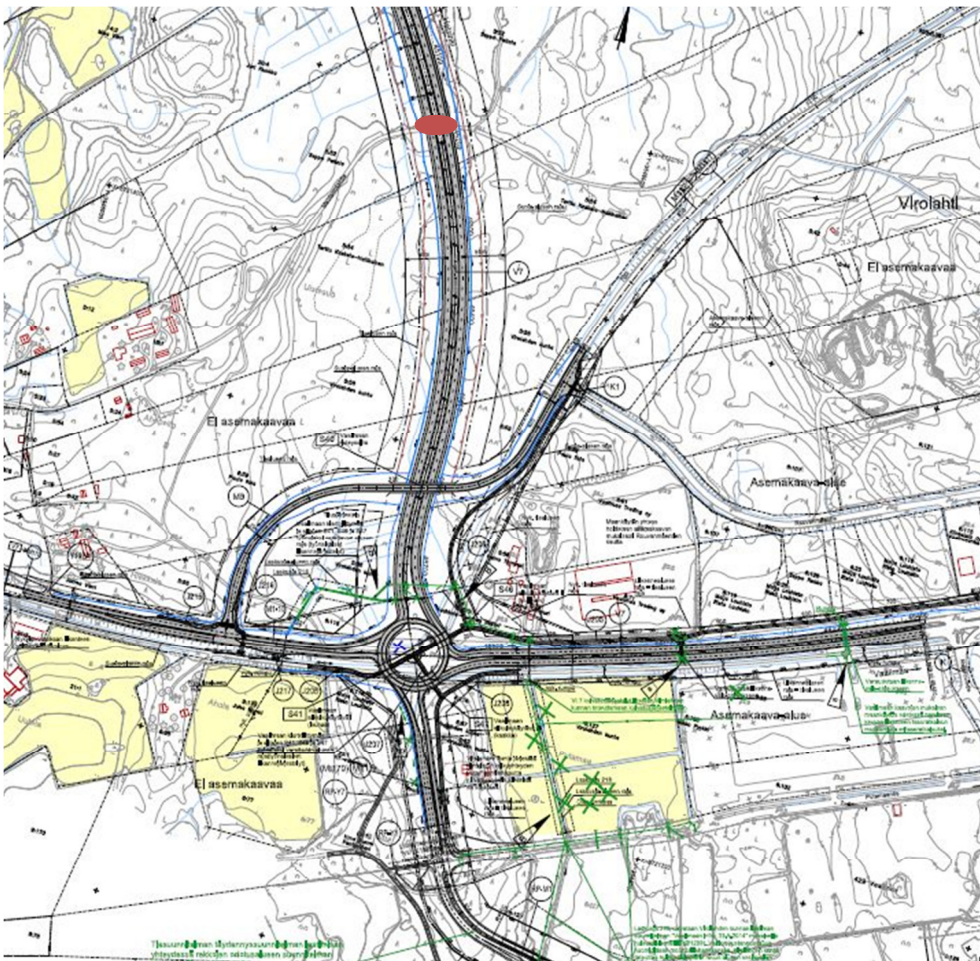
Lähestymiskartta. Tutkimusalue merkitty punaisella ympyrällä. Ei mittakaavassa. Lähde www.retkikartta.fi

Tutkimusalue merkitty punaisella ympyrällä. Ei mittakaavassa.

Tutkimusalue merkitty punaisella Senaatin kartaston karttaan vuodelta 1886. Ei mittakaavassa.

Tutkimusalue merkitty punaisella moottoritien suunnitelmakartan 45100-46400 otteeseen. Ei mittakaavassa.

3. Tutkimusten käytännön toteutus

Tutkimukset toteutettiin avaamalla kaivinkoneella 1,5 metriä leveä ja 7,5 metriä pitkä koeoja Mestarmäentien poikki sekä avaamalla pienempi koeoja tästä noin 19 metriä itään. Lupa yhä käytössä olevan tien katkaisemiseen saatiin Mestarmäentien tiehoitokunnan puheenjohtajalta Mika Vänniltä puhelimitse. Virolahden kunta asensi tutkimusten ajaksi puomit ja ajokieltoa osoittavat liikennemerkit, joilla kulku tielle estettiin. Koneellinen kaivu tilattiin Kaivuriurakointi Iivari Oy:ltä. Mittausdokumentointi toteutettiin Museoviraston Topcon VRS-tarkkuusGPS:llä. Koordinaattijärjestelmänä käytettiin suunnitelmakarttojen KKJ3-koordinaatteja ja korkeusjärjestelmänä oli N60. Karttoissa olevien kohdistuspisteiden koordinaattien muuntotaulukko KKJ3:sta ETRS-TM35FIN-koordinaatteihin on alla.

Virolahti Uistesuo

Karttojen koordinaattipisteet

KKJ3		ETRS-TM35FIN	
X	Y	P	I
6721964	3545342	6719144,481	545154,255
6721985	3545341	6719165,473	545153,255
6721962	3545347	6719142,482	545159,253
6721968	3545363	6719148,480	545175,246
6721964	3545363	6719144,482	545175,246
6721985	3545330	6719165,473	545142,259
6721985	3545400	6719165,473	545212,231
6721955	3545400	6719135,485	545212,231
6721955	3545330	6719135,485	545142,260

Löytyneet puut dokumentoitiin rakennetasoittain eli niiden esiintulojärjestyksessä. Rakennetasot Puurakenteet purettiin rakennetasojen 1-5 osalta. Alimpien rakennetasojen läpi ei enää menty, sillä niissä oli selvästi työstettyjä puita eikä niiden muodostamaa kokonaisuutta haluttu rikkoa. Tien eri täyttö- ja sorastuskerrokset dokumentoitiin valokuvaamalla, mutta lähes kaksi metriä syvä ja vain puolitoista metriä leveä kaivanto sekä vähäinen valon määrä hankaloitti valokuvausdokumentaatiota merkittävästi. Mittakaavaan piirtämisestä luovittiin, sillä oleskeluaika kaivannossa pyrittiin sortumavaaran vuoksi minimoimaan. Sorastus- ja täyttökerroksia oli ainakin kaksikymmentä, mahdollisesti enemmän.

4. Koeoja 1

Dokumentit: kartat 1-6, digitaaliset valokuvat AKDG3880:5-41 sekä 44-45

Kulmakoordinaatit (KKJ3): 6721932,43/354534,87; 6721964,01/3545343,11; 6721956,09/3545345,05 ja 6721956,58/3545346,56

Tutkimusalueen pinta koeojan 1 alueella: 21,44-21,63 m mpy

Pohjaluku: 19,91 m mpy (kaivaminen keskeytettiin rakennetasoihin 6 ja 7)

Koeojan 1 avaaminen aloitettiin Mestarmäentien pohjoisreunasta. Noin neljäkymmenen sentin kaivamisen jälkeen törmättiin datakaapeleihin. Kaivaminen keskeytettiin tältä kohtaa. Koeojaa syvennettiin

kaapelien eteläpuolelta siten, että koeajan pohjoispäähän jätettiin porrasmainen tasanne rakennetasoon 1, jotta syvemmälle kaivantoon päästäisiin kulkemaan.

AKDG3880: 5 ja 9. Koeoja 1 kaivettiin Mestarmäentien poikki. Oikealla apulaistutkija Tuija Väisänen valvoo kaivinkonetta. Kuvattu lännestä. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:7, 8 ja 10. Suureen Rantatiehen liittyviä puurakenteita alkaa tulla esille koeajan 1 eteläpästä. Rakennetasot 1-3. Kuvattu pohjoisesta. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

Yksittäisiä puita alkoi tulla esille koko Mestarmäentien leveydeltä noin metrin syvyydeltä tien nykyisestä pinnasta. Puita löytyi myös Mestarmäentien eteläpuolelta. Rakennetason 1-3 puut olivat pääsääntöisesti noin 10–20 cm leveitä karsittuja puunrunkoja, jotka oli asetettu tien nykyisen kulkusuunnan mukaisesti. Mestarmäentien nykyisen linjan keskilinjan eteläpuolelta tuli esille myös oksien jäännöksiä rakennetasossa 4, jossa isompia puita oli esillä vain Mestarmäentien eteläreunan kohdalla. Ilmeisesti tien tukirakenteena on käytetty myös karsimattomia rankoja. Oksahavainnot tehtiin koko koeajan 1 alueelta, mutta vain ylimpien eli nuorimpien rakennekerrosten yhteydestä.

Yhtenäisempi puurakenne löydettiin koeajan 1 keskivaiheilta (rakennetasot 5-7). Rakenne sijaitsee noin 1,6–1,8 metriä tien nykyistä pintaa syvemmällä. Rakenteessa on selvästi muotoiltuja hirsiiä ja mahdollisesti pystypaalu, joten kyseessä voi olla jonkinlainen siltarakenteen osa. Tämän tason alle ei esitutkimuksissa menty.

AKDG3880:11 Rakennetason 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu pohjoisesta. Keskellä AKDG3880:12 Tuija Väisänen dokumentoi ja Petri Suomala puhdistaa rakennetason 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu pohjoisesta. Oikealla AKDG3880:15 Rakennetason 4 puita ja oksia koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu lännestä. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:14. Rakennetason 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu lännestä. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:17. Katkaistu hirsi koeojan 1 keskivaiheilla rakennetasossa 5. Kuvattu idästä.. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:29. Rakennetasojen 6 ja 7 puita, joista osan suunta poikkeaa nykyisen tien suunnasta. Kuvattu lännestä. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:31. Puurakennetta koeijan 1 keskiosassa. Rakennetaso 7. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:33. Yksityiskohtakuva puurakenteesta koeijan 1 keskiosassa. Mahdollinen pystypaalu ja katkaistu lankku. Rakennetaso 7. Kuvattu etelästä. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:38. Koeojan 1 länsiprofiili. Eteläosa. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:39. Koeojan 1 länsiprofiili. Keskiosa. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:40. Koeojan 1 länsiprofiili. Eteläosa. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:44. Koeojan 1 kohta täytettynä. Kuvattu idästä Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 15.10.2014

5. Koeoja 2

Dokumentit: kartat 1 ja 5, digitaaliset valokuvat AKDG3880: 42, 43 ja 46

Kulmakoordinaatit (KKJ3): 6721965,93/3545363,74; 6721966,29/3553364,55; 6721963,98/3545364,36 ja 6721964,44/35453650,64

Pintaluvut: 21,51-22,12 m mpy

Kaivettu ensimmäiseen rakennetasoon asti eli korkeudelle 20,95-21,10 m mpy.

Koeoja 2 avattiin noin 19 metriä koeojasta 1 itään Mestarmäentien eteläreunalle sen selvittämiseksi jatkuvatko puurakenteet koko Uistesuon ylittävälle osalle. Puita alkoi tulla esille noin 60–90 cm:n syvyydestä. Koeojan kaivaminen keskeytettiin ensimmäiseen rakennetasoon.

AKDG3880:42. Puurakennetta koeojan 1 keskiosassa. Rakennetaso 7. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:43. Yksityiskohtakuva puurakenteesta koeojan 1 keskiosassa. Mahdollinen pystypaalu. Rakennetaso 7. Kuvattu etelästä. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

AKDG3880:46. Puurakennetta koeojan 1 keskiosassa. Rakennetaso 7. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014

6. Tutkimusten tulokset

Suuren Rantatien Uistesuon ylittävältä kohdalta löydettiin osittain erittäin hyvin säilyneitä historialliseen tielinjaan liittyviä puita ja niiden muodostamia rakenteita. Ensimmäiset puut tulivat esille noin metrin syvyydeltä nykyisestä tien pinnasta mitattuna. Tien kunnossapitoon ja parantamiseen käytettyjen yksittäisten karsittujen ja karsimattomien yksittäisten puunrankojen lisäksi löydettiin myös puista tehtyjä rakenteita. Paksuimmillaan puukerrokset olivat Mestarmäentien eteläreunan kohdalla, jossa puita on ainakin 50 cm paksuudelta. Puita löydettiin myös nykyisen Mestarmäentien linjan eteläpuolelta. Suurin osa puista oli asetettu tien nykyisen linjan suuntaisesti, mutta osa näytti olevan hieman vinottain tien nykyistä linjaa kohden. Noin 1,6–1,8 metrin syvyydeltä tien nykyisestä pinnasta löydettiin yhtenäisempi, osin työstetyistä puista valmistettu rakenne. Kyseessä voivat olla Uistesuon ylittäneen sillan jäännökset. Rakennetta ei purettu tämän tutkimuksen yhteydessä, joten sen alla saattaa vielä olla säilyneenä

puukerroksia. Alimmat puut olivat osittain huonokuntoisia. Rakenteiden iästä ei voida tämän tutkimuksen perusteella esittää tarkempaa arviota. Suuri Rantatie on ollut olemassa jo 1300-luvulta lähtien, mutta tien merkitys korostui maantienä ja postilinjan reittinä 1600- ja 1700-luvuilla. Tällöin tietä myös parannettiin ja levennettiin. Vastaavia Suureen Rantatiehen liittyviä rakenteita ei aiemmin ole Suomessa löydetty, joten tältä osin Uistesuo on valtakunnallisesti merkittävä löytö. Arkeologisen kulttuuriperinnön suojelusta vastaavat viranomaiset määrittelevät kohteen mahdollisen jatkotutkimustarpeen erikseen.

7. Suureen Rantatiehen liittyvää kirjallisuutta

C. J. Gardberg, Kaj Dahl, *Kuninkaan tie*. Otava 1991.

Mikko Härö, *Espoon historiallinen tieverkko*. Arkisto- ja kirjallisuusselvitys. Espoon museo 1983.

Mikko Härö, *Läntisen Uudenmaan rakennusten ja maiseman kulttuurihistoriallinen inventointi*. Läntisen Uudenmaan seutukaavaliitto 1993.

Kymenlaakson rakennuskulttuuri. Kymenlaakson seutukaavaliiton julkaisu A 26 1992.

Tapani Mauranen (toim.), *Maata, jäätä, kulkijoita*. Tiet, liikenne ja yhteiskunta ennen vuotta 1860. Tielaitos 1999.

Tapio Salminen, *Suuren Rantatien inventointi, yhteenvetoraportti*. Tiemuseon raportteja 1/1992. Tielaitos, Tiehallitus. Tampere 1992.

Tapio Salminen, *Suuri Rantatie*. Tielaitos. Helsinki 1993.

V.-P. Suhonen, Vantaan vanhojen teiden inventointi vuonna 2007. *Kentältä poimittua 7*. Kirjoitelmia arkeologian alalta. Museoviraston arkeologia osaston julkaisuja N:o 12. 2009

Leena Sälejoki-Hiekkänen (toim.), *Tie yhdistää*. Tiemuseo 1986.

Matti Vakkilainen, *Vanhoilla valtateillä*. Kruununteiden ja kansanpolkujen vuosisataisia vaiheita. Helsinki 1982

8. Kuvaluettelo

Kuvan numero	Aihe	Valmistusaika	Tekijä
AKDG3880:1	Suuren Rantatien linjaa Uistesuon kohdalla idästä kuvattuna. Kuvassa kaivinkone ja Tuija Väisänen.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:2	Näkymä Mestarmäentieltä Uistesuolle pohjoiseen.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:3	Näkymä Mestarmäentieltä Uistesuolle etelään.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:4	Mestarmäentien eli Suuren Rantatien linjaa kohti itää. Tutkimusalue kuvan etualalla.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:5	Koeoja 1 kaivettiin Mestarmäentien poikki. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:6	Mestarmäentien pohjoisreunassa kulkee kaksi datakaapelia noin 35-40 cm syvyydessä. Kuvattu idästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:7	Suureen Rantatiehen liittyviä puurakenteita alkaa tulla esille koeojan 1 eteläpäästä. Rakennetaso 1. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:8	Tuija Väisänen dokumentoi rakennetasoon 2 liittyviä puita koeojan 1 eteläosassa. Kuvattu etelästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:9	Työkuva. Kuvassa Tuija Väisänen. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:10	Rakennetasoon 4 ylimmät puut kaivinkoneen jäljiltä koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:11	Rakennetasoon 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:12	Työkuva. Tuija Väisänen dokumentoi ja Petri Suomala puhdistaa rakennetasoon 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:13	Työkuva. Tuija Väisänen dokumentoi rakennetasoon 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:14	Rakennetasoon 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:15	Rakennetasoon 4 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:16	Työkuva. Kaivinkone kaivaa koeojan keskiosaa syvemmälle. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:17	Katkaistu hirsi koeojan 1 keskivaiheilla rakennetasossa 5. Kuvattu idästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:18	Katkaistu hirsi koeojan 1 keskivaiheilla rakennetasossa 5. Kuvattu etelästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:19	Rakennetasoon 5 puita koeojan 1 eteläpäässä. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:20	Työkuva. Rakennetasojen 6 ja 7 puita ottamassa esille Tuija Väisänen ja Petri Suomala. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola

AKDG3880:21	Työkuva. Rakennetasojen 6 ja 7 puita ottamassa esille Petri Suomala. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:22	Työkuva. Rakennetasojen 6 ja 7 puita ottamassa esille Petri Suomala. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:23	Työkuva. Rakennetasojen 6 ja 7 puita dokumentoimassa Tuija Väisänen. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:24	Työkuva. Rakennetasojen 6 ja 7 puita otetaan paremmin esille kaivinkoneella koeojan 1 eteläpäästä. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:25	Rakennetasojen 6 ja 7 puut esillä koeojan 1 eteläpäästä Mestarmäentien nykyisen eteläreunan kohdalla. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:26	Rakennetasojen 6 ja 7 puita dokumentoimassa ja puhdistamassa esille Tuija Väisänen ja Petri Suomala. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:27	Rakennetasojen 6 ja 7 puita dokumentoimassa ja puhdistamassa esille Tuija Väisänen ja Petri Suomala. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:28	Rakennetasojen 6 ja 7 puita dokumentoimassa ja puhdistamassa esille Tuija Väisänen ja Petri Suomala. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:29	Rakennetasojen 6 ja 7 puita. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:30	Petri Suomala ottaa esille rakennetasojen 7 puita. Kuvattu lännestä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:31	Puurakennetta koeojan 1 keskiosassa. Rakennetaso 7. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:32	Yksityiskohtakuva puurakenteesta koeojan 1 keskiosassa. Rakennetaso 7. Kuvattu etelästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:33	Yksityiskohtakuva puurakenteesta koeojan 1 keskiosassa. Rakennetaso 7. Kuvattu etelästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:34	Yleiskuva koeojasta 1 rakennetasossa 7. Koeoja alkoi täytyä vedellä. Kuvattu etelästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:35	Koeojan 1 itäprofiili. Koeojan pohjoispää.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:36	Koeojan 1 itäprofiili. Koeojan keskiosa.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:37	Koeojan 1 itäprofiili. Koeojan eteläpää.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:38	Koeojan 1 länsiprofiili. Koeojan eteläpää.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:39	Koeojan 1 länsiprofiili. Koeojan keskiosa.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:40	Koeojan 1 länsiprofiili. Koeojan pohjoispää.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola

AKDG3880:41	Koeojan 1 pohjalle asetettu suodatinkangas ennen täyttöä. Kuvattu pohjoisesta.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:42	Koeoja 2 Mestarmäentien eteläpenkassa. Kuvattu etelästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:43	Puita koeojassa 2. Rakennetaso 1. Kuvattu idästä.	14.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:44	Koeojan 1 kohta täytettynä. Kuvattu idästä.	15.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:45	Koeojan 1 kohta täytettynä. Lähikuva. Kuvattu idästä.	15.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:46	Koeojan 2 kohta täytettynä. Lähikuva. Kuvattu koillisesta.	15.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola
AKDG3880:47	Yleiskuva Mestarmäentiestä tutkimusten päätyttyä. Kuvattu idästä.	15.10.2014	kuvaaja: Esa Mikkola

9. Karttaluettelo ja kartat

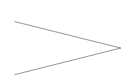
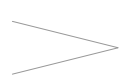
Kartta	Aihe	Mk	Koko	Mittausdokumentointi	Puhtaaksi piirtänyt
1	Yleiskartta	1:200	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2014
2	Koeoja 1, rakennetasot 1-3	1:25	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2014
3	Koeoja 1, rakennetaso 4	1:25	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2014
4	Koeoja 1, rakennetasot 5-7	1:25	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2014
5	Koeoja 2, rakennetaso 1	1:25	A4	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2014
6	Koeoja 1, kaavakuva rakenteista päällekkäin, lounaasta	1:50	A4	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2014

x= 6721985
y= 3545330

x= 6721985
y= 3545400

x= 6721955
y= 3545330

x= 6721955
y= 3545400

Suunnitellun ajoväylän reuna

Suunnitellun ajoväylän reuna

Suunnitellun ajoradan reuna

Suunnitellun ajoradan reuna

Suunnitellun rista-aidan paikka

Suunnitellun tiealueen raja

Suunnitellun tien piennar

Suunnitellun tien piennar

Suunnitellun tien piennar

Suunnitellun tien piennar

Mestarmäentie

Koeoja 1

Koeoja 2

Oja

23.1

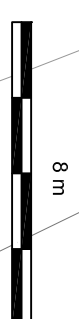
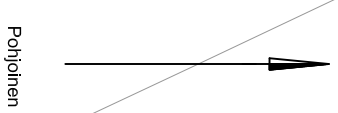
22

23

24

Karttamerkit

- Koeoja
- Havumetsä
- Hakattu metsä
- Korkeus m mpy

VIROLAHTI UISTESUO		Yleiskartta	
Suuri Rantatie			
Esa Mikkola 2014		MK 1:200	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO	
Pohjääkartta ELY-keskus, SITÖ, Ramboll		ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen		Koord.: KKJ3	
Puhl.pilrt. Tuija Väisänen 2014		Korkeus: N60	
		Kartta 1	

x= 6721964
y= 3545342

x= 6721964,007
y= 3545343,106

x= 6721963,427
y= 3545341,87

Kaivettu 40 cm syvyyteen
21,28

Karttamerkit

- Puu, taso 1
- Puu, taso 2
- Puu, taso 3
- 21,28 korkeusluku m mpy

x= 6721962
y= 3545347

Mestarmäentie

Tien tasaus- ja käyttökerroksia
sora/hiekka/savi

x= 6721956,572
y= 3545346,558

x= 6721956,086
y= 3545345,054

1 m

x= 6721985
y= 3545341

Pohjoinen

VIROLAHTI UISTESUO
Suuri Rantatie

Esa Mikkola 2014

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll
Tuija Väisänen

Puht.piirt. Tuija Väisänen 2014

Koeoja 1 ja rakenteet,
rakennetasot 1-3

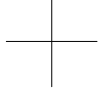
MK 1:25

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: KKJ3
Korkeus: N60

Kartta 2

x= 6721964
y= 3545342

x= 6721964,007
y= 3545343,106

x= 6721963,427
y= 3545341,87

21,28

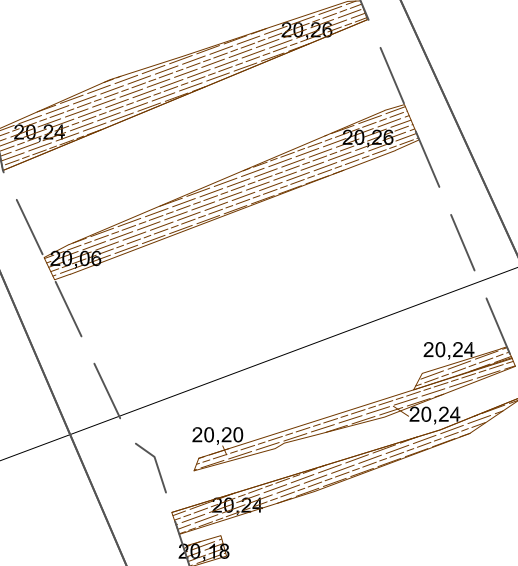
Karttamerkit	
	Puu, taso 4
21,28	korkeusluku m mpy

x= 6721962
y= 3545347

Mestarmäentie

Tien tasaus- ja käyttökerroksia
sora/hiekka/savi

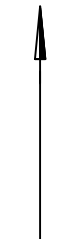
x= 6721956,572
y= 3545346,558

x= 6721956,086
y= 3545345,054

1 m

x= 6721985
y= 3545341

Pohjoinen

VIROLAHTI UISTESUO Suuri Rantatie		Koeoja 1 ja rakenteet, rakennetaso 4	
Esa Mikkola 2014		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Puht.piirt. T. Väisänen 2014		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 3

x= 6721964
y= 3545342

x= 6721964,007
y= 3545343,106

x= 6721963,427
y= 3545341,87

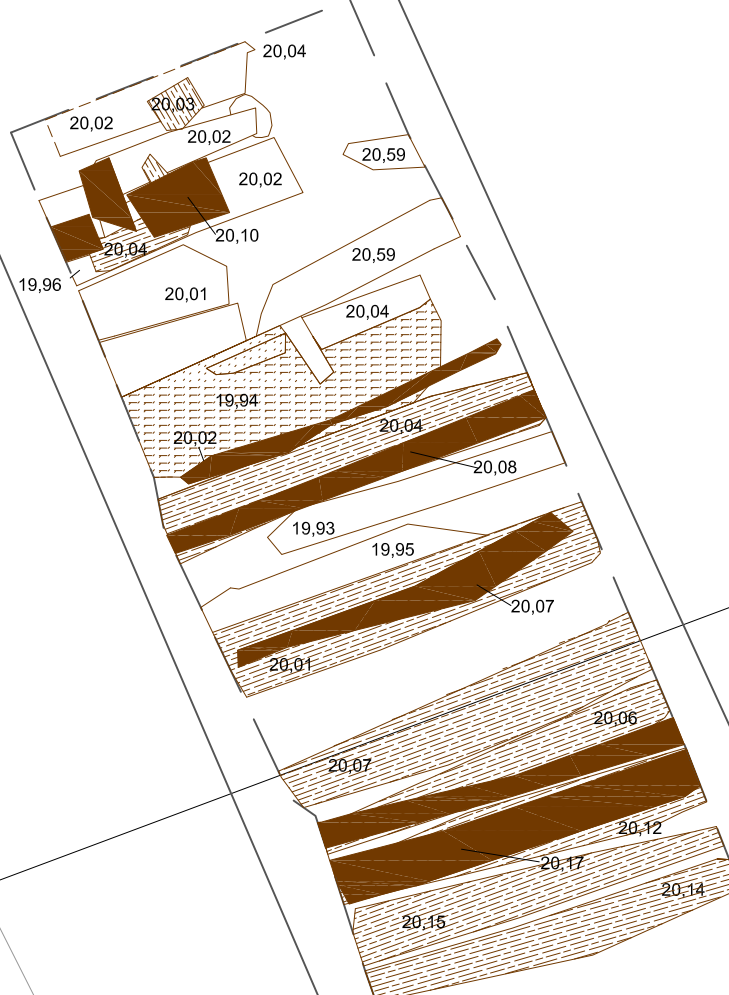
21,28

20,59

ei kaivettu rakennetasoa 4 alemmaksi

20,51

Mestarmäentie

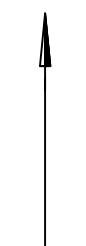

Tien tasaus- ja käyttökerroksia
sora/hiekka/savi

x= 6721956,572
y= 3545346,558

x= 6721956,086
y= 3545345,054

x= 6721985
y= 3545341

Pohjoinen

Karttamerkit

Puu, taso 5

Puu, taso 6

Puu, taso 7

Maatuneen puun alue, taso 7

20,21

Korkeusluku

x= 6721962
y= 3545347

VIROLAHTI UISTESUO
Suuri Rantatie

Esa Mikkola 2014

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll
Tuija Väisänen

Puht.piirt. Tuija Väisänen 2014

Koeoja 1 ja rakenteet,
rakennetasot 5, 6 ja 7

MK 1:25

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: KKJ3
Korkeus: N60

Kartta 4

x= 6721968
y= 3545363

Mestarmäentie

Karttamerkit

Puu, taso 1

21,28

Korkeusluku m mpy

x= 6721965,93
y= 3545363,741
22,08

x= 6721966,287
y= 3545364,547
22,12

21,07

Tien tasaus- ja käyttökerroksia
sora/hiekka

21,02

20,91

20,92

20,96

x= 6721964,443
y= 3545365,636
21,57

x= 6721964
y= 3545363

21,51
x= 6721963,975
y= 3545364,358

1 m

Pohjoinen

VIROLAHTI UISTESUO
Suuri Rantatie

Esa Mikkola 2014

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll
Tuija Väisänen

Puht.piirt. Tuija Väisänen 2014

Koeoja 2 ja rakenteet,
rakennetaso 1

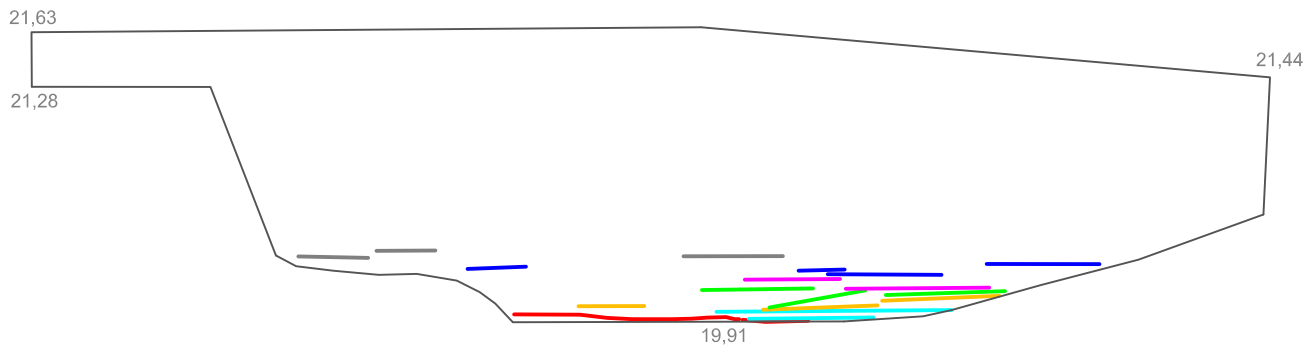
MK 1:25

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: KKJ3
Korkeus: N60

Kartta 5

Karttamerkit	
	puut taso 1
	puut taso 2
	puut taso 3
	puut taso 4
	puut taso 5
	puut taso 6
	puut taso 7

2 m

VIROLAHTI UISTESUO Suuri Rantatie Esa Mikkola 2014	Kaavakuva puiden sijainnista koejassa 1, lounaasta mitat viitteellisiä MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Tuija Väisänen	MUSEOVIKASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Puht.piirt. Tuija Väisänen 2014	Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 6